

LBRIS

We know  
books

*Aceasta este o carte de ficțiune.  
Orice asemănare cu persoane, fapte sau organizații reale  
este întâmplătoare și neintenționată.*

Andreea Sepi



CRISALIDĂ

\*

AUGUST 2019

SILVIU

La început n-a vorbit nimeni. Taxiul vostru s-a făcut nevăzut, iar universul s-a năruit în tăcere. Incandescența zilei s-a scurs de la ferestre și s-a făcut, brusc, beznă.

Noi doi, eu și tata, ne-am înghițit lacrimile regulamentar, cum le stă bine unor masculi în toată firea, și ne-am înecat cu ele. Doar maică-mea nu s-a putut abține: își trăgea nasul, iar holul cenușiu pe care anii se depuseseră soioși, holul bântuit încă de adierea dizolvării, de inerția a ceea ce fusese până de curând materie palpabilă, gema acum de tânguilele ei. Asta l-a enervat pe tătâne-miu (sau poate l-a speriat, era o avanpremieră a îngropăciunii) și i-a sărit muștarul. Pentru că în casa aia, casa *lui*, și mai ales în prezența lui volatilă, ceilalți nu aveau voie să explodeze.

— Ei, mama dracului!!! s-a răstit. Mai tacă-ți fleanca aia odată!

Și-a întors către ea ochii gălbui, injectați, și s-a bălăbănit ca un urs rănit în piept, cu toată furia neputinței. Sub becul chior, de pe pereți se decupau amprente străvezii și spectrele trecutului. Mă aplecasem să mă încălț și m-am întrebat dacă va trebui să sar între ei, ca pe vremuri.

— Ce-i, măi Ghiță, omule, ce-i? a tresărit maică-mea printre suspine, ridicând instinctiv mâna să se apere.

— Tu smiorcăi, ăsta-i supt și vânat ca moartea! a șuiertat el, gesticulând spre mine și căznindu-se să primească aer. Ce dracu, mă credeți prost?! Parcă nu știu și eu de ce-a venit Mircea!

Apoi și-a încleștat degetele la rădăcina tot mai slabă a firelor de păr, care s-au adunat smoc înainte de a i se scurge

printre încheieturi și a se risipi pe parchet – cenușii, albe, transparente aproape – și s-a prăbușit pe canapeaua din sufragerie într-un acces de tuse.

– S-a zis. Gata-i pita mea. De-aia a venit.

Taică-miu. Cu care eu, unul, n-am reușit niciodată să comunic decât în contradictoriu, chiar și atunci când ne rezumăm la fotbal sau la politică. Mai ales la politică. Dar cât de fericit a fost babacul săptămânile astea să discute afaceri cu Mircea, să-i tot dea sfaturi și adrese, să se simtă implicat, părtaș la realizările lui! Fiindcă Mircea e realizat, se poate ieși cu el pe stradă, printre cunoștințe sau vecini, cu pieptul bombat. Mircea are bani. Mircea are angajați. Mircea are perspective. Mircea are – în curând – o nevastă, o fată drăguță și cuminte... Pe tine.

Da, tata e pe ducă, iar eu nu știu ce să simt în legătură cu asta. Sau dacă să simt ceva. Oricum n-aș avea cui spune. Nici asta, nici altele. În câteva săptămâni, viața mea s-a umplut de lucruri de nespus. Și de neadmis.

Așa că urc. Urc pieptiș.

## URCUȘUL

Aerul după-amiezii se transformase în ceară topită, colapsul pulmonar părea iminent. Avu scurt senzația că se dedublează. Ca să revină în trup, strânse unghiile-n palmă, înfipse cu forță dinții în carnea moale de pe interiorul obrazului și mușcă. Durerea țâșni brusc, cu gust sărat de rugină, și începu să urce și ea prin circuitele neuronale până la creier, recalibrându-l. Își aranjă rucsacul pe umeri. Sub baretele groase, tricoul jilav i se lipise de piele. Din gluga raniței, caietul portocaliu cu scrisoarea îi ardea ceafa ca un fier înroșit. Luă o înghițitură de apă, coti și se afundă în pădure.

În chei, boarea era răcoroasă. Apa mică, dar glacială rețea gleznele ca un bomfaiier nemilos. Privi scurt în sus, la crestele care i se închideau deasupra capului, la contururile lor înmuiate în purpură. Penumbra înserării se întindea ca o pată de sânge. Mări pasul, săltând din piatră în piatră în albia strâmtă, din ce în ce mai strâmtă, ca un jgheab. Ajunse la bolovan și dădu de urma coardei. Era aspră. Se agăță de ea și trase cu putere, apoi înfipse bombeul stâng în nișa îngustă dintre sfera de rocă și zid. Alunecă. Se lipi de stâncă și se împinse în sus cu toată puterea. Fruntea îi explodă în sudoare. Șuvițe negre și aspre, duhnind încă a oraș, scăpară din coc și îi acoperiră ca o cagulă chipul, lăsând cu totul în seama degetelor cartografierea materiei.

Știa traseul pe de rost. Se auzi icnind, își auzi unghiile frecându-se de zid, dar nu se opri. Cu câțiva ani în urmă, trecând pe aici, lipise o tipă de zidul tainic și rece și, înfigându-se în ea, icnise din alte motive.

Cascada următoare o trecu pășind în echilibru pe un buștean ud, iar la ultima se strecură prin spatelul pânzei de apă, ca să rămână cât mai uscat. Cu toate astea, dârdâia. Era nedormit. De când nu mai mâncase ca lumea? Își văzu imaginea distorsionată în unde. Supt și vânăț, observase până și taică-său. Pupilele îi ardeau în orbite ca doi tăciuni. Inima pompa, corpul întreg îi funcționa exemplar, ca o orchestră bine acordată în care fiecare fibră, fiecare tendon știa exact când trebuie să intre, în armonie cu provocările mediului prin care pășea. Numai sufletul, ostatic în cușca de carne, habar n-avea încotro s-o apuce.

Când ajunse sus, îl pocni din nou căldura sufocantă a colinelor cu greieri. Mai întâi în față, apoi, când încercă să respire, direct în plex. Pe pajiștea din dreapta, pârâul – sau ce mai rămăsese din el după o lună de arșiță – unduia pașnic, adăpând o livadă de pruni. Apoi, chiar sub picioarele

lui, firul de apă se arunca în gol, plonja în abisul pe care și-l crease singur și se scurgea, negru și fioros, către vale.

Pe muchie, o moară veche de apă. Părea și ea o bucată de munte, o bucată de timp materializat, clădit și uitat acolo. Piatră și lemn, crescute organic din sol. Acum se șubrezișe; acoperișul era mâncat de putregai, iar în miezul iernii, când crivățul ajungea până în căușul acela, șuiera sinistru, ca un vestigiu uitat. Lângă moară, iarba se ițea crudă și zemoasă. Mirosea a mentă și a coada șoricelului. Se așeză, scoase din rucsac șosete și-și puse încălțări uscate. Pipăi caietul. Alt vestigiu. Îi dădu prin cap că ar fi putut să-i transforme paginile în avioane de hârtie, să le dea drumul de sus și să le privească plutind în sinusoida mute deasupra hăului negru. Dar se îndoia că ar pluti. Hârtia e grea. Iar hârtia scrisă, cu atât mai mult.

În pruni, sfârșitul de august atârna și el greu, frunzele începuseră să se îngălbenească. Adună de pe jos câteva fructe fermentate. Pe cer, trei câlți de nor se deșirau inofensiv, cu învăpăieri de rușine, pe o mare de un albastru violaceu, iar luna răsărise deja într-o parte. Se bucură că era încă aproape plină. Pe prea mult întuneric, ar fi fost silit să înnopteze acolo și nu voia asta. Era prea aproape de vuiet, de tumult, de parcă o gheară mare, ascuțită în noapte, s-ar fi putut întinde din vale să-l sugrume.

Își aminti de noaptea care precedase sosirea scrisorii. Fusesse smog. O pâclă puturoasă, funestă și stearpă se condensase din dogoarea zilei și se așternuse peste clădiri și peste conștiințe, năclăind orașul. Printre halourile oranj ale felinarelor dintre blocuri abia se distingeau o bucată cenușie de orizont ca o cârpă murdară. Cu nici o săptămână înainte, taxiul lor se făcuse nevăzut, iar el se dusesse acasă. Ar fi ras pe loc toate berile din frigider, dar nu pusese pe limbă un strop, sperând că poate îl cheamă s-o ia. Să poată conduce până la Viena. Așteptase zile în șir. Degeaba. Când realizase

că plecaseră deja mai departe, începuse să se perinde prin birturi. La început, pășise în neștire pe străzi și alei, în cartierele înghesuite în care oamenii dormeau la televizor, dormeau și câinii lor, și mașinile lor vechi, costelive, din parcare. Își dormeau somnul de veci aici, pe lumea asta, laolaltă cu toate celelalte obiecte moarte din jur. *Sunt oare singurul treaz?* îi venise să țipe. Nedezlipit de sursa torturii (fiindcă tortura aia îi procura, în chipuri nelămurite, fiorii dulci și negri ai unei plinătăți), se scufundase în alcool până aproape de înec. Miezul nopții îl prinsese într-un club. Muzica trepida cu bași asurzitori. O vreme, se făcuse că dansează. Îi dăduse târcoale o tipă și începuseră să se lingă. Cot în cot cu el, cineva grohăise un banc vulgar, iar el, anonim, răsese până îl apucaseră crampele. Apoi, încă râzând, îi zisese gagicii să-l aștepte la bar, se repezise la budă să se pișe, să se pișe pe tot, se făcuse că nu vede ce trăgeau ceilalți pe nas și dispăruse fără nicio explicație. La ieșire, în hohotul spasmodic care îl zguduia încă, se împiedicase de o ceată de liceeni. Sprijineau gangul, împărțindu-și țigări. Fumul puturos se înălța ca o pisică insidioasă, coclindu-se deasupra capetelor lor ca o aură de sfinți. Îi venise să le dea un bobârnac (*vă fumați creierii, bă, în câțiva ani o să horcăiți ca taică-miu*), îi venise s-o ia la goană și să se ducă la curve, dar descoperise că îi era greu să se coordoneze. În schimb, tușise. Expectorase. Se împleticise afară și se amestecase cu întunericul călău de pe străzi, să-i usuce el umezeala de la colțurile ochilor. Îl întâmpinase și atunci, albă și turtită, ca o felie de lămâie scufundată într-un Martini negru, ca o gigantică bulă de săpun care se sparge, luna.

A doua zi găsisse în poșta scrisoarea și nu mai avusese de ales. Muntele ca ultimă soluție.

Pe cărăruia din pădure se auzi un foșnet apăsător. Un țăran bătrân își mâna în sus, cu nuiua, două capre bărboase și

pline de scaieți. Caprele aveau copite scâlciate și behăiau isteric, legănându-și în salturi ugerile enorme. Moșneagul purta opinci de piele neagră, aceleași dintotdeauna. Se salutară și Silviu se trezi urmându-l, fără vorbe și fără întrebări. Când ajunse la casa lui, bătrânul îi oferă niște brânză și el acceptă. Apoi rosti simplu:

- Trec prin curte pe la dumneata.
- Numa' să-mi lași poarta largă, să intre vaca.
- O las. Sănătate.
- Să trăiești.

Gustă brânza. Mirosea cam înțepător, dar era bună. La fel și moșul, părea un om bun. Ce naiba era bunătatea? *Un om de treabă*. Ce treabă? Ce treburi? *Decența*. Își propusese și el, cândva, să fie un om decent. Problema era mereu cu ceilalți oameni. Oamenii sunt infernul, vorba lui Sartre. Infernul era în oameni, iată, el și-l căra pe al lui peste tot.

Privi încă o dată în urmă, la casa și grajdurile bătrânului. Grinzi de lemn clădite una peste alta, strâmbe și înnegrite de timp și de intemperii, roase de carii; un acoperiș slab, din șindrilă, iar în partea din față, un perete tencuit cu pământ și zugrăvit într-un albastru tare, violaceu ca cerul, pătat de ploi și zgâriat de lovituri. Ferestre mici, mai mult niște ochiuri de sticlă, cu felurite recipiente îngrămădite pe pervaz, ca la o stână. Oale, cutii vechi, câni ciobite, fiare ruginite, cârpe. Prin geamul afumat și murdar, îl zări pe bătrân: se holba la el, se uita nemișcat în ochii lui, se uita fără grabă, așa cum trăise.

Îl duse gândul la taică-său, la zbuciumul lui. Pe vremuri, când venea din fabrică sau, mai apoi, după privatizare, de la atelier – unde vopseau și polizau cât era ziua de lungă portiere bușite sau strâmbau fiare ca să încropească mobilier de grădină pentru noii îmbogățiți, ăia de știuseră să se învârtă în tranziție și acum îngropau banii negri în căsoaie faraonice prin suburbii – eșua frânt de oboseală

în fața televizorului și-i trimitea pe ei după țigări și după pâine. N-aveau ce comenta. Le îndesa bancnota în palmă, le arăta latul palmei lui și ordona morocănos, ridicând din sprâncene:

– Hai, una-două ești înapoi! Să nu te prind că te lălăi. Și ia-mi și un rom!

De trimis, îi trimitea pe amândoi. Pe el, pe Mircea, care se nimerea prin preajmă. Restul, mărunțișul acela metalic, însă, i-l număra doar lui, de fiecare dată. În rotocoalele de fum înecăcios, Silviu lua poziția de drepti așteptându-și verdictul, așteptând să i se emită cazierul curat, să i se șteargă – temporar, firește – prezumția de vinovăție, în timp ce taică-său, sugând cu poftă din țigară, număra suspicios, de parcă ar fi ghicit în el o rebeliune ascunsă, pofta secretă de guma Turbo cu care visa să-și răsplătească servitutea. De asta i-l număra? Sau din instinct, pentru că Silviu era copilul care n-ar fi trebuit să existe, copilul neplanificat și nebugetat, copilul-cheltuială? Își cumpăraseră în cele din urmă guma aia nenorocită, fusese minunată, îndurase pedeapsa, îi trecuseră și vânățile la un moment dat, iar babacul fusese fericit că se văzuse confirmat. Nu-l omorâse în bătaie, supraviețuise. Ajunsesese bine-mersi la 34 de ani. Era ridicol să se mai lamenteze.

Și totuși. Propriul tată. Părintele lui.

Omul care, în rarele momente când se implicase în educația lor, a băieților, o făcuse cu cureaua, pretinzând disciplină și zbierând la nevastă-sa că-i prea moale. Omul care continuase, și după majorat, să-i critice ba părul prea lung, ba facultatea fără viitor, ba „destrăbălatele” cu care se închidea la el în cameră (și care fie chicoteau prea tare, fie îl sunau prea des după aceea). Taică-său care, mai târziu, când rămăsese șomer de-a binelea taman în pragul pensiei, fuma cât era ziua de lungă și-l aștepta la cotitură să-i scoată

ochii că de ce tot pleacă la munte în loc să facă și el ca Mircea.

— Adică ce, mai exact, îi aruncase Silviu cu tupeu atunci când deja-l depășise la statură. Să plec și eu în Canada?

— Nu! holbase taică-său ochii cu spaimă. Să muncești! Să te văd și pe tine muncind ceva serios!

— Muncesc ceva serios, tată! Studiez, vreau să rămân în învățământ!

— Toată ziua citești, te-atârni în frânghii sau umbli ca banul rău! Cititul nu-i muncă serioasă! Și nici plimbatul de plăcere!

— Nu mă plimb doar de plăcere, oamenii ăia mă plătesc ca să îi duc pe munte!

De data asta nu-l plătea nimeni. De data asta nu se plimba nici măcar de plăcere. De data asta urca îndârjit, hăituit de amintiri disperate, deșirate, de îndoieli. Cărând în spate leșuri de speranțe de care nu se putea despărți. Iar încruntătura aia fioroasă pe care nu i-o ceruse lui taică-său moștenire îl făcea detestabil lui însuși în oglinda apei.

Își simți pulsul accelerând în tâmpile, gâlgâitul sângelui în jugulară. Suise destul? Făcu un popas la marginea platoului, printre ierburile înalte aplecate de adierea nopții iminente. Pe boltă sclipeau deja puzderie de stele, ca azvârlite acolo cu lopata, așa cum numai la munte e plin cerul de stele.

Privi panglica subțire de asfalt din fundul genunii, șoseaua mică de jos, care nu mai însemna nimic. Tot praful și fumul de eșapament iscate de oameni în agitația lor mărunță i se păsură, brusc, ireale. Farurile automobilelor deveniseră luminițe îndepărtate în începutul de noapte. Nu se mai auzea nimic. Nimic. De jur împrejur, doar tăcerea. Forfota, zumzetul acela care umplea, iluzoriu, atâtea zile ale atâtor vieți ale atâtor oameni, nu urca până acolo.

Acolo, sus, nu mai erau interferențe. Iar timpul lucrurilor vii – nașterea, moartea, descompunerea și nașterea din nou – era unicul timp. Și, pentru prima oară după multă vreme, pulsul i se astâmpără puțin.

*Ăsta-i efectul altitudinii*, își zise. Pentru că da, era convins, altitudinea dizolvă totul, în afară de ceea ce nu poate fi dizolvat. Doar ceea ce exista acolo sus – livézile, morile, bătrânii uitați de vreme, vacile care veneau singure acasă, iarba înaltă, lemnul, piatra, cerul cu stele, întâlnirile improbabile și adânci – doar acelea puteau fi durabile, doar acelea puteau fi adevărate. Nu vremelnicul drum de asfalt, nu urgia motoarelor și a îndoielilor, nu lacătele construite din vorbe, nu înjumătățirile consfințite prin prestidigitatie cu cununi aurite, nimic.

În rest, doar boală. Boală în suflet, boală în trup, boală pretutindeni. Ce rost mai avea să-l chinuie pe taică-său cu chimioterapia? De ce? Doar fiindcă acum știa și, știind, nu putea nici el să accepte? Îl cuprinsese teroarea morții și nu se pricepea decât să o dea mai departe, să terorizeze la rândul-i, să scuipe reproșuri și imputări la tot pasul, în ciudat cum e omul că moare singur, că nu mor toți deodată cu el. De când plecase Mircea, nimic nu-i mai convenea. Urlase la Silviu că nu-l înțelege, să-l lase dracului în pace, că n-are cum să-l ajute. Să se care și el, că lui oricum nu-i pasă, pe când Mircea, dragul de el, Mircea cel devotat, Mircea, fiul model, întreprinzătorul plurivalent și branșat, bătuse atâta amar de drum tocmai din Canada, pusese totul pe planul doi, și mireasă, și tot, ca să îi poarte lui de grijă... Asta era povestea pe care prefera să și-o spună acum. Nu se mai putea amăgi cu viitorul, prefera să rescrie trecutul.

*De ce nu urcă oamenii în păduri când își adulmecă sfârșitul, ca să-l lase să se întâmpile? Să se scurgă fără rest în neant, în măreția organicului și a mineralului nemărginit.*

*Să nu mai conteze nici suferința, nici boala, nici sfârșiturile fără început...*

Oare asta făcea el acum? I se părea stupid și melodramatic, dar se simțea orfan. Nu doar de tată. Orfan de frumos.

Nimic nu prevestise un seism de o asemenea magnitudine. Lucrurile începuseră să se clatine ușor pe la începutul lui iulie, odată cu anunțul concis al lui Mircea, făcut pe ultima sută de metri, în stilul lui clasic, de buzdugan în perete. Avea să-și facă apariția din Canada, pe data de 26, după ani de contacte sporadice. Vin, descurcați-vă. Și faceți apartamentul lună și bec.

Nu venea pentru că tocmai se logodise. Acesta era doar pretextul. Era evident de ce se hotărâse să traverseze oceanul, însă, ca orice familie care se respectă, erau și ei experți în disimulare. Antrenați să mascheze. Taică-său se făcea că nu e bolnav, iar ei se făceau că nu știu. Al bătrân fumase ca un furnal vreme de jumătate de secol, iar tumora era inoperabilă și-și extinsese tentaculele în alte organe, ba chiar și în oase. Abia împlinise 68 de ani. Se străduia să-și camufleze respiratul greoi și vorbea puțin. Își ținea tot timpul mâinile în buzunare ca să nu i se observe tremuraturul, degetele slabe și aproape casante, și niciunul dintre ei nu-i spusese că aflaseră deja rezultatele biopsiei de la plămâni, ale tomografiei și ale RMN-ului, ba Silviu încă și umblase, în secret, cu ele pe la oncolog. (Șase luni, maxim, profețise omul.) De aceea se și grăbise Mircea să se logodească.

Pentru părinții lui, venirea lui Mircea „acasă” reprezentase un adevărat triumf, o reîntregire. Jubilau. Petrecuseră zilele premergătoare într-o fervoare a pregătirilor. Maică-sa făcuse chiftele, cozonac și cremeș, copsese și tocuse legume, bătuse șnițele, destupase murături, că Mircea precis n-avea parte, sârmanul de el, de asemenea bunătați printre venetici. Taică-său, șchiopătând, lustruia mobile...

Silviu, în schimb, avusese dificultăți serioase în a se convinge că marele eveniment făcea, în vreun fel, parte din viața lui. Asistase ușor agasat la fierberea care îi cuprinsese și dorința lor de a-i face cu orice preț pe plac lui Mircea i se păruse deplasată. Pe el, personal, perspectiva regăsirii îl lăsa rece. Era și motivul pentru care întârziase. Din punctul lui de vedere, în afară de ADN (și uneori se îndoia și de acela), nu-l lega mai nimic de fratele său. Până și apelativul i se părea golit de sens și impropriu. „Frații” lui erau Geo și Sorin (singurii oameni în care avea încredere să-i asigure coarda la cățărat, cu care împărțea berile și pe care-i putea suna la orice oră din zi și din noapte), nu prezența aceea vagă și îndepărtată care-și ducea inaccesibil viața pe un alt continent.

Ce să îi spună când îl vede? Între ei, faliile erau vechi de când lumea. Pe holul alor săi, în timp ce se descălța ca să intre în sufragerie, se tot căznise să evoce sentimente fraterne, să rememoreze un episod fericit. Ajungea mereu la unul și același:

În copilărie, când ai lui nu mai avuseseră de ales, când trebuiseră să-l aducă și pe el la bloc fiindcă Buna murise, Silviu dormise o perioadă în același pat cu Mircea. Primiseră prin repartiție un apartament cu patru camere (cu un balcon fictiv, care n-a mai fost niciodată construit, și o boxă inutilizabilă), dar mobilaseră doar trei, și alea cu țârâita, pentru că abia le ajungea salariul pentru rată. N-aveau nici gresie, nici parchet. Cum nici jucării nu prea erau, la început lui Mircea i se păruse interesant – sau poate doar bizar – să mai aibă un frate. Silviu nu mai era un boț amorf și anonim pasat invariabil în brațele bunicii materne. Într-una dintre seri, după ce se luptaseră vreo zece minute pentru plapumă, împingând amândoi cu picioarele, începuseră să se gâdile. Chicotiseră înfundat până târziu în noapte, cuibărindu-se unul într-altul și trăgându-și unul altuia căciulile jos de pe cap, prefăcându-se că scot pe gură rotocoale în aerul frigid

al camerei, în care respirațiile deveneau vizibile ca fumul de țigară. În seara aceea, Silviu adormise imaginându-și că era din nou îngrămădit sub dună, la pieptul mare și cald al Bunei, în patul ei din bucătărie, în casa cu curte comună, de la periferie, care se dusese de râpă după moartea ei și pe care mai târziu, după Revoluție, după ce orașul aproape o înghițise cu prefabricatele lui, o cumpărase un fost chiriaș mai descurcăreț, la un preț de nimic. Visase cu puii de găină ai vecinilor și, când se trezise, îi venise să meargă să mângâie iepurii.

Numai că întâmplarea asta avusese loc demult, era istorie antică. Iar starea aceea nu durase. Mai bine zis, durase doar frigul – nu și joaca lor împreună, înghiontelile care, deși ascuțite, puteau aduce totuși a îmbrățișare, a protecție în fața nesfârșirii întunericului, a eternei lui curgeri prin suflul omului. Ineditul se estompase rapid: Silviu nu mai era un partener ocazional de hârjoneli, devenise un intrus permanent. Gâdilăturile se transformaseră în ciupituri feroce și se lăsa, seară de seară, cu vânătăi, mușcături și scandal. Mircea se apropia de pubertate, devenea tot mai teritorial. „Pușca-ce-ar șepce mii dă drași, hândrălăule, ogoiește-ce o țără”, l-ar fi boscorodit Buna în dialectul ei bănațean, strângându-l ocrotitor pe Silviu la subsioară, „nu vezi cât îi dă firav?” Dar Buna murise, iar ai lui împărțeau doar scatoalce în beznă, obosiți și nervoși. La un moment dat, cum-necum, au adunat suficienți bani pentru încă o canapea, iar Silviu – nou-venitul, decretelul întârziat, „accidentul” cu șase ani și jumătate mai mic – a fost exilat într-o altă cameră, un soi de hol îngust cu fereastră în care abia-i încăpeau niște rafturi și un ciot de birou. Ușa lui Mircea stătea acum mai mereu închisă și, dacă Silviu îndrăznea să intre, nu dura mult până era înghiontit afară:

– Mamaaa, ăsta mic iar mă îngână! Mamaaa, ăsta mic iar îmi face dezordine prin caiete! Tot îmi răsoiește! Mamaaa, nu pot să mă concentrez cu ăsta mic aici!

Intervenea prompt maică-sa, invariabil în apărarea favoritului:

– Silvi, mamă, lasă-l în pace! Dacă te plictisești, ieși afară și te joacă cu prietenii. Mircea are de învățat.

Silviu nu mai aștepta să vină taică-său să-l abtiguie sau frate-său să-l fugărească prin casă și să-l transforme în sac de box. Ieșea, vrând-nevrând, să bată munții de pământ rămași de la excavările din cartier, să înfigă steaguri imaginare în vârf și să se joace pac-pac cu alții. Acolo, cel puțin, făcea el legea, era liber. Dacă intra în haită, era băgat în seamă. Și, mai ales, nu era „ăsta mic”.

Pe la 16 ani, Mircea avea deja o palmă grea și nu mai apela la pâra sau la maică-sa (căreia îi era tot mai greu să-i controleze; se angajase vânzătoare și ajungea acasă numai seara târziu, ruptă de șale și cu picioarele umflate). Își rezolva singur problemele. Dacă Silviu se furișea înăuntru când el nu era acasă și-i scotocea printre lucruri – după vreun almanah de benzi desenate sau, mai târziu, după reviste deocheate – putea fi sigur că avea să curgă scatoalcele. Dar Silviu tot o făcea. Mai ales după ce apăruse în peisaj chitara. Cum Dumnezeu să nu-i ciupească și el coardele, visând la una electrică pe care s-o „forjeze”, și, mai ales, cum să n-o folosească pe post de instrument de percuție?

Mircea o primise cadou pe final de gimnaziu, după ce ajunsese de trei ori la rând olimpic județean la matematică și intrase cu brio la liceu. Oare cât timp trăise cu spaima că i se va refuza? I se bombase pieptul când o luase prima dată în brațe. Era premiul lui, câștigat de el cu muncă și cu sacrificii. Era un merit chitara aceea, un merit numai și numai al lui. Prin urmare, nimeni altcineva n-avea voie să pună mâna pe ea. Ergo, Silviu încasa săptămânal pe cocoașă. Încasa lovituri, îmbrânceli, șuturi și dădea înapoi din gură, din pumnii lui mici, înjura, spumega. Bine, nu mai

era chiar firav. Învățase să țină ușa cu spatele când Mircea se dezlănțuia de partea cealaltă, învățase și el rostul ușilor, al ușilor închise. Te apăra de ceilalți. Ușile sunt pentru cei nedoriți.

După fiecare episod de ținut ușa cu spatele, Silviu se simțea trist și sleit. Privea în jur și se vedea prizonier între patru pereți înguști. Acesta era deci prețul siguranței sau al integrității corporale? Autoexilul? Pușcăria? Să stea o viață la izolator? Ar fi vrut să se scurgă pe sub ușă, ar fi vrut să se lase moale sub ploaia de lovituri până devine tocană, fluid, până s-ar fi eliberat odată și de masă, și de gravitație, și ar fi putut în fine să plutească, să alunece încotro voia, să îmbrățișeze lumea fără ranchiună. Și totuși, ceva în el – o încăpățănare a supraviețuirii? – îl obliga mereu să lupte, să își atribuie o minimă valoare, să rămână individ.

Chitara aceea cu gât de paltin și corp unduios, inviolabilă în spațiul ei sigilat... Afurisită tentație. Cum s-o împărți fără s-o tai în două?

La început, Mircea se ferise s-o și folosească, de parcă și-o luase doar ca s-o lustruiască și să se uite la ea. O cocotase sus pe dulap, dar Silviu știa deja să cațăre. Fusese cumpărată cu banii de la o mătușă mai în vârstă, în ciuda cârcotelilor belicoase ale tatălui lor, care o considera o pierdere de vreme, o cheltuială inutilă și un moft efeminat. Femeile îl convinseseră până la urmă.

– Dacă copilul asta vrea, măi Ghiță, implorase maică-sa. Copilul celălalt ar fi vrut și el, dar nu-l întrebasese nimeni.

După o vreme, Mircea începuse să se inițieze în acorduri la Palatul Copiilor, unde mergea oricum pentru cercul de informatică. Era destul de talentat, prindea notele din zbor, așa că își lărgise rapid repertoriul. I se dusesse buhul. Se apucase chiar să și compună, iar mai târziu, printr-a zecea, înființase o trupă pop-rock; se întâlneau săptămânal pentru repetiții la Vio, un coleg putred de bogat, într-un demisol încăpător unde nu deranjau. Acasă nu prea repeta,

se ferea de taică-său. Acasă juca doar cum îi cânta ăl bătrân și juca bine, evita să-l calce pe bătături, știa să și-l facă aliat. Îi preluase babacului fixurile, fazele macho, îl oglindea cu mândrie. Îi dădea satisfacție, ca s-o obțină la rându-i; se validau tacit reciproc. În rest, în viața lui paralelă, mai cânta pe la Balurile Bobocilor, pe la zile de naștere sau pe la banchete. Cânta uneori serile în parc. Silviu-l privea doar cum înșfacă chitara de pe dulap, și-o aruncă pe umăr (îl trecea un junghi de admirație și de durere, de dragoste aproape, cât de cool arăta frate-său, cât de chipeș cu aerul lui de menestrel!) și zice:

– Mă duc până în parc cu... niște colegi.

Silviu nu adormea, îl aștepta să vină, și-l imagina dezlănțuindu-se în instrument, participa de departe la toată efervescența aceea care îl anima, căci la întoarcere i se părea că și Mircea plutește, de parcă s-ar fi înapoiat de pe un alt tărâm unde intrase în contact cu misterul însuși al vieții, contaminat de el ca de o substanță radioactivă – pe haine, pe piele, în ochi; parcă umbla îmbrăcat în purpură, parcă era alt Mircea.

Și totuși, brusc, pe final de liceu, cu câteva luni înainte de Bac, Mircea se lăsase. Fără explicații, fără melodramă. Nu știa nimeni de ce. Odată, când trăsese cu urechea, Silviu îl auzise povestind cu un prieten de-al lui:

– Hai, mă, Mircea, nu vii să mai băgăm o melodie nouă, ceva?

– La ce bun, bă? E-o tâmpenie. Nu mai am niciun chef.

– Hai, mă, adă chitara. Băgăm și noi una de dragul artei.

– Mă piș pe ea de artă.

– Ce, mă, chiar așa de tare te-a afectat? Dă-o naibii, nu te mai gândi, or mai fi altele. Plină lumea de parașute. Păi dacă lu' Vio i-a luat tac'su Ferrari, se plimbă fata, dă și ea niște ture, parcă poți s-o condamni?